

FRA:lta raportti ajankohtaisesta perusoikeustilanteesta: Kreikan maarajan luvottomasti ylittävät ihmiset

Wien 8. maaliskuuta 2011

Coping with a fundamental rights emergency – The situation of persons crossing the Greek land border in an irregular manner on perusoikeusviraston tänään julkistama raportti perusoikeustilanteesta, joka koskee Turkin puolelta maarajan yli Kreikkaan sääntöjen vastaisesti tulevia ihmisiä. Raportti perustuu Evrosin alueella tammikuussa 2011 tehtyyn kenttätutkimukseen.

“Tilanne EU:n maaulkorajalla Kreikan ja Turkin välillä on kiireellinen perusoikeusasia. Ihmiset joutuvat olemaan epäinhimillisissä oloissa – myös raskaana olevat naiset ja perheet, joissa on pieniä lapsia,” toteaa FRA:n johtaja Morten Kjaerum.

Esimerkiksi sopii tilanne säilöönottokeskuksessa Souflissa. Kun FRA kävi siellä 29. tammikuuta 2011, yhteen noin 110 m² tilaan oli sijoitettu 144 ihmistä. Lämmitystä ei ole, kaikkien säilöönottettujen käytössä on vain yksi wc ja suihku, johon ei tule lämmintä vettä, ja ulkolämpötila on noin nolla astetta. Euroopan neuvoston kidutuksen vastainen komitea (CPT) suosittelee varaamaan 4 m² säilöönottettua kohti tilapäisessä joukkomajoitukssa. Kreikan viranomaiset eivät kuitenkaan ole toteuttaneet kiireellisiä toimenpiteitä vastaanottokeskusten olojen kohentamiseksi Evrosissa – saatavissa olevista EU-varoista huolimatta.

FRA:n raportissa nimetään tämänhetkistä kriisiä pahentavia tekijöitä, joista yksi on se, että kaikki – myös vauvat ja lapset – otetaan automaattisesti säilöön. Poikkeuksen tekevät vain kiireellistä sairaalahoitoa vaativat henkilöt.

Suurin ongelma Evrosin alueella on paikallistason koordinointi. Vastuu maahanmuuton hallinnasta on jaettu neljän eri ministeriön kesken, ja vastuunjako paikallistasolla on epäselvä.

Yksi hyvä tapa parantaa välittömien puutteiden käsittelyä on kehittää huomattavasti vahvempi koordinoitimekanismi paikallistason toiminnalle. Tämän on osoitettu toimivan tehokkaasti muissa EU:n jäsenvaltioissa.

FRA:n työntekijät ovat koonneet tämän raportin tiedot haastatteleamalla keskeisiä henkilöitä, esimerkiksi säilöönottettuja ihmisiä ja vastuullisia viranomaisia, ja havainnoimalla oloja rajalla sekä säilöönottokeskuksissa. Lisäksi raportissa on käytetty muita olemassaolevia tietolähteitä. Kreikan hallitus tarjosi FRA:lle esteettömän pääsyn kaikkiin säilöönottotiloihin. Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta

ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston (Frontex) apu oli tärkeässä osassa helpottaessaan kenttätutkimusta.

EU:n Kreikan maa- ja merirajoilla on tapahtunut vuodesta 2010 alkaen 90 prosenttia kaikista havaituista sääntöjen vastaisista EU:n maa- ja merirajojen ylityksistä. Päivittäiset ylitykset Evrosin alueen itärajalla ovat saavuttaneet enimmillään 350 ihmisen huippulukemat. Suurin maahan tuleva ryhmä (44 %) on Afganistanilaislähtöiset henkilöt. Vuonna 2010 45 ihmistä kuoli yrittäessään rajan yli Evrosin alueella (ks. www.frontex.europa.eu).

FRA:n raportti on saatavissa osoitteesta

http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/Greek-border-situation-report2011_EN.pdf

Lisätietoja saa perusoikeusviraston mediaryhmältä

Sähköposti: media@fra.europa.eu

Puhelin: +43 158 030 642